

Sygn. akt II K 157/19

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 sierpnia 2019 roku

Sąd Rejonowy w Szczytnie w II Wydziale Karnym

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Przemysław Palka

Protokolant: p.o. sek. sąd. Katarzyna Bogusz – Trojanowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Szczytnie Krzysztofa Batyckiego

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 02 sierpnia 2019 r. sprawy:

K. P., s. Z. i E. z d. N., ur. (...) w S.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

- 1) Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 19 października 2018 r. w sprawie II K 586/17:
 - a) za przestępstwo z art. 289 §1 k.k. popełnione w okresie od 03 do 04 kwietnia 2017 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;
 - b) za ciąg przestępstw z art. 278 §1 k.k. popełniony w okresie od połowy marca 2017 r. do 31 lipca 2017 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;
 - c) za ciąg przestępstw z art. 279 §1 k.k. popełniony w okresie od 24 czerwca 2017 r. do 08 sierpnia 2017 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności;
 - d) za przestępstwo z art. 278 §1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. popełnione w okresie od 26 do 27 lipca 2017 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;
 - e) za przestępstwo z art. 279 §1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. popełnione w okresie 27-29 lipca 2017 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;
 - f) za przestępstwo z art. 280 §1 k.k. popełnione w dniu 13 sierpnia 2017 r. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
 - g) za przestępstwo z art. 193 k.k. popełnione nocą z 13 na 14 sierpnia 2017 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;
 - h) za przestępstwo z art. 245 k.k. popełnione nocą z 13 na 14 sierpnia na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
 - i) łącznie na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- 2) wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Szczytnie z dnia 14 listopada 2018 w sprawie II K 417/18, w którym połączone zostały kary pozbawienia wolności orzeczone w sprawach II K 617/17 i 386/17 SR w Szczytnie, w miejsce których orzeczono wobec K. P. karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności;

I. na podstawie art. 569 §1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. i art. 86 §1 k.k. łączy kary łączne pozbawienia wolności orzeczone wobec skazanego wyrokami Sądu Rejonowego w Szczytnie w sprawach o sygn. akt II K 586/17 i II K 417/18 i w ich miejsce orzeka karę łączną 5 (pięciu) lat i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zalicza :

- okres odbytej dotąd kary w sprawie II K 417/16 od dnia 5 października 2018 r. godz. 08.15 do dnia 02 sierpnia 2019 r. oraz okres rzeczywistego pozbawienia skazanego wolności zaliczony w tejże sprawie na poczet kary łącznej od godz. 10.30 w dniu 06 kwietnia 2017r. do godz. 10.30 w dniu 07 kwietnia 2017r., od godz. 19.15 w dniu 15 kwietnia 2017r. do godz. 10.09 w dniu 16 kwietnia 2017r., od godz. 17.20 w dniu 11 czerwca 2017r. do godz. 09.02 w dniu 13 czerwca 2017r i od 5 października 2018 r. do 14 listopada 2018 r.,

- okres rzeczywistego pozbawienia skazanego wolności w sprawie II K 586/17 od dnia od 09 sierpnia 2017 r. godz. 18:00 do dnia 11 sierpnia 2017 r., godz. 13:35 oraz od dnia 13 sierpnia 2017 r. godz. 23:25;

III. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. w pozostałym zakresie łączone wyroki pozostawia do odrębnego wykonania;

IV. na podstawie art. 624 §1 k.p.k. zwalnia skazanego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Syn. akt II K 157/19

UZASADNIENIE

W dniu 28 marca 2019 r. Zastępca Dyrektora Aresztu Śledczego w O. skierował zawiadomienie o istnieniu przesłanek przemawiających za wydaniem wyroku łącznego wobec K. P., skazanego wyrokami Sądu Rejonowego w Szczytnie w sprawach II K 326/17, II K 417/18 i II K 586/17.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

1) Wyrokiem Sądu Rejonowego w Szczytnie z 19 października 2018 roku w sprawie II K 586/17 K. P. skazany:

a) za przestępstwo z art. 289 §1 k.k. popełnione w okresie od 03 do 04 kwietnia 2017 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

b) za ciąg przestępstw z art. 278 §1 k.k. popełniony w okresie od połowy marca 2017 r. do 31 lipca 2017 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

c) za ciąg przestępstw z art. 279 §1 k.k. popełniony w okresie od 24 czerwca 2017 r. do 08 sierpnia 2017 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności;

d) za przestępstwo z art. 278 §1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. popełnione w okresie od 26 do 27 lipca 2017 r. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

e) za przestępstwo z art. 279 §1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. popełnione w okresie 27-29 lipca 2017 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności;

f) za przestępstwo z art. 280 §1 k.k. popełnione w dniu 13 sierpnia 2017 r. na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności,

g) za przestępstwo z art. 193 k.k. popełnione nocą z 13 na 14 sierpnia 2017 r. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

h) za przestępstwo z art. 245 k.k. popełnione nocą z 13 na 14 sierpnia na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

skazany został łącznie na karę 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

2. Wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Rejonowy w Szczytnie w dniu 14 listopada 2018 roku w sprawie II K 417/18 dokonano połączenia kar jednostkowych wymierzonych K.

P. wyrokami w sprawach II K 617/17 i II K 386/17, wymierzając karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet okresów rzeczywistego pozbawienia wolności od godz. 10.30 w dniu 06 kwietnia 2017 r. do godz. 10.30 w dniu 07 kwietnia 2017 r., zmienionym postanowieniem SR w Szczytnie z 14 grudnia 2018 r. na okres od godz. 10.30 w dniu 06 kwietnia 2017 r. do godz. 12.50 w dniu 07 kwietnia 2017 r., od godz. 19.15 w dniu 15 kwietnia 2017 r. do godz. 10.09 w dniu 16 kwietnia 2017 r. i od godz. 17.20 w dniu 11 czerwca 2017 r. do godz. 09.02 w dniu 13 czerwca 2017 r.

Aktualnie K. P. odbywa karę 2 lat i 3 miesięcy z wyroku łącznego w S. w sprawie II K 417/18.

Skazany odbył już karę pozbawienia wolności orzeczoną wobec niego w sprawie II K 326/17.

(dowody: odpisy wyroków k. 8,9-10,11,12-13v,14,16-20,21, odpis postanowienia k.15, opinia o skazanym k. 28-29, informacja Krajowego Rejestru Karnego k.7, informacja o pobytach i orzeczeniach k.30-31).

Zgodnie z treścią art. 569 § 1 k.p.k. sąd wydaje wyrok łączny, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, która prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami różnych sądów.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 85 § 1 i § 2 k.k., obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. sąd orzeka karę łączną, jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, zaś podstawa orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, zastrzeżeniem art. 89 k.k., w całości lub w części kary lub kary łączne za te przestępstwa. Z § 3 tego artykułu wynika, że jeżeli po rozpoczęciu, a przed zakończeniem wykonywania kary lub kary łącznej sprawca popełnił przestępstwo, za które orzeczono karę tego samego rodzaju lub inną podlegającą łączeniu, orzeczona kara nie podlega łączeniu z karą odbywaną w czasie popełnienia czynu. W przypadku skazanego K. P. wszystkie wyroki zapadły po dniu 1 lipca 2015 r.

W myśl art. 19 ust. 1 ustawy z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015, poz. 396) do kar prawomocnie orzeczonych po dniu wejścia w życie tej ustawy, tj. 01 lipca 2015 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanej ustawą. Sąd zastosował więc przepisy o karze łącznej obowiązujące od dnia 1 lipca 2015 r., w podstawie wyroku omyłkowo powołując jednak art. 85 k.k. z pominięciem § 1 i § 2.

Przedstawiona na wstępie konfiguracja wyroków oraz zasada łączenia kar określona w art. 85 § 1 i § 2 k.k., w połączeniu z zasadami wynikającymi z art. 87 § 1 i § 2 k.k. pozwalała na orzeczenie w niniejszej sprawie kary łącznej przez połączenie kary łącznej pozbawienia wolności z wyroku w sprawie II K 586/17 z karą pozbawienia wolności z wyroku łącznego w sprawie II K 417/18. W każdej bowiem z tych spraw orzeczono wobec skazanego kary podlegające łączeniu, nadto przestępstw skazany dopuścił się zanim rozpoczął odbywać karę orzeczoną w sprawie II K 417/18.

Orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Przyjęte w art. 85a k.k. rozwiązanie rozstrzyga wprost kwestie statusu, kształtu i przede wszystkim możliwości wykorzystania w procesie wymiaru kary łącznej dyrektyw prewencyjnych (indywidualno-prewencyjnej oraz generalno-prewencyjnej) odpowiadających w swej treści dyrektywom wyrażonym w art. 53 § 1 k.k. Przepis art. 85a k.k. odnosząc się do obu trybów wymiaru kary nie pozostawia wątpliwości zarówno co do tego, że dyrektywy prewencyjne uwzględniane powinny być przez sąd wówczas, gdy kara łączna orzekana jest w wyroku skazującym jak i wtedy, gdy wymiar kary łącznej następuje w wyroku łącznym, ale też co do tego, że przyjęta w art. 85a k.k. regulacja stanowi samoistną podstawę stosowania dyrektyw prewencyjnych w procesie wymiaru kary łącznej.

Sens zapobiegawczego oddziaływania kary sprowadza się do odstraszenia sprawcy od ponownego wejścia na drogę przestępstwa. Wychowawcze cele kary realizowane są przez kształtowanie postawy sprawcy, do której należy

krytyczny stosunek do własnego czynu oraz przestępstwa w ogóle. W konsekwencji chodzi o wychowanie sprawcy na pełnowartościowego członka społeczeństwa. Wskazując natomiast na potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa ustawodawca wskazuje na prewencję generalną jako jedną z ogólnych dyrektyw sądowego wymiaru kary. Chodzi o to, aby fakt wymierzenia kary oddziaływał nie tylko na sprawcę, ale także na innych potencjalnych sprawców przestępstw, których wymierzanie kar powinno z jednej strony odstraszyć, z drugiej zaś – kształtować postawy społeczne akceptowane.

Regulacja art. 85a k.k., mimo że nie rozstrzyga wprost możliwości wykorzystywania w procesie wymiaru kary łącznej innych ogólnych dyrektyw wymiaru kary oraz tzw. szczególnych dyrektyw rekonstruowanych z przepisów rozdziału IX kodeksu karnego, na pewno jednak na wyłączenie możliwości wykorzystywania pozostałych ogólnych dyrektyw wymiaru kary, jak i tzw. dyrektyw szczególnych – nie wskazuje. Trudno zatem byłoby przepis art. 85a k.k. uznać za regulację mającą charakter numerus clausus dyrektyw wymiaru kary łącznej. Przepis art. 85a k.k. nie wskazuje bowiem, że sąd bierze wyłącznie pod uwagę dyrektywy prewencyjne, ile że wskazania wynikające z tych dyrektyw, sąd – przez sformułowanie, że „bierze pod uwagę przede wszystkim” – uwzględnia w pierwszej kolejności, nadając im priorytetowe znaczenie wśród innych reguł lub dyrektyw wymiaru kary łącznej (P. Kardas, Kara łączna i ciąg przestępstw, w:

Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz, red. W. Wróbel, Kraków 2015, s. 626.).

W ogólności pozwala to więc na stwierdzenie, że wymiar kary łącznej, w procesie wymiaru której dyrektywy prewencyjne zyskują jedynie dominujące (priorytetowe) znaczenie, wymaga uwzględnienia tej samej racjonalizacji – przez zastosowanie dyrektyw, reguł uregulowanych w rozdziale VI k.k., innych niż wymienione w art. 85a k.k. – co przy wymiarze kary jednostkowej.

Zróznicowanie nowego modelu wymiaru kary łącznej zaznacza się jednak w odmienności funkcji i roli dyrektyw określających zasady wymiaru kary łącznej orzekanej w ramach jednego postępowania (w wyroku skazującym – art. 568a § 1 pkt 1 k.p.k.) oraz dyrektyw określających zasady wymiaru kary łącznej orzekanej w trybie wyroku łącznego, a więc modelu orzekania kary łącznej trój albo więcej etapowego, na podstawie kary lub kar łącznych orzeczonych za pozostające w zbiegu przestępstwa.

W sytuacji orzekania kary łącznej w trybie wyroku łącznego na podstawie wcześniej orzeczonych wobec sprawcy kar lub kar łącznych nie ma potrzeby i możliwości odwoływania się do niewymienionych w art. 85a k.k. ogólnych dyrektyw wymiaru kary i tzw. szczególnych dyrektyw wymiaru kary łącznej w postaci związków przedmiotowo-podmiotowych między, stanowiącymi podstawę wymiaru kary łącznej, przestępstwami. Orzeczenie kary łącznej stanowi kolejny etap wartościowania po wcześniejszym wymiarze kary, tj. orzeczeniu kar jednostkowych za zbiegające się przestępstwa oraz wymiarze na ich podstawie kary albo kar łącznych. Jako że w razie wymiaru kar jednostkowych za zbiegające się przestępstwa uwzględniane są elementy istotne z punktu widzenia dyrektyw sądowego wymiaru kary, w tym także wymienione w art. 53 § 1 k.k. dyrektywy prewencyjne, wyrok łączny nie powinien ponownie brać pod uwagę okoliczności przyjętych za podstawę wymiaru kary w sprawach prawomocnie już osądzonych. (wyrok SA w Krakowie z 13 lipca 1995 r., II Akr 184/95, Prok. i Pr. 1996, nr 2-3, poz. 16).

Minimalizuje to zatem znaczenie związków przedmiotowo-podmiotowych pomiędzy stanowiącymi podstawę wymiaru kary łącznej przestępstwami a więc wykorzystywania, w odniesieniu do przypadków wymiaru kary łącznej w trybie wyroku łącznego, gdzie jedną z podstaw orzekania kary łącznej jest wcześniej wymierzona kara lub kary łączne, owej szczególnej dyrektywy wymiaru kary łącznej. Wymiar kary łącznej musi więc w zasadniczej części opierać się na wymienionych w art. 85a k.k. dyrektywach prewencyjnych.

Jakkolwiek, Sąd nie powinien brać pod uwagę okoliczności wymienionych w art. 53 § 2 k.k., jeżeli odnoszą się one do okoliczności zaistniałych przed wydaniem wyroków jednostkowych, to jednak, uwzględniane przy orzekaniu kary łącznej w wyroku łącznym powinny być te okoliczności, które zaistniały po wydaniu poprzednich wyroków (kar łącznych) i które dają sądowi możliwość badania przebiegu procesu resocjalizacji skazanego, poznania jego warunków rodzinnych czy też zebrania informacji dotyczących jego stanu zdrowia (wyrok SN z 4 października 2011 r., II KK

112/11, Lex nr 1084712). Na wymiar kary łącznej w wyroku łącznym, poza zasadami określonymi w art. 86 § 1 k.k., istotnym będzie zatem ustalenie zachowania się skazanego w zakładzie karnym czy w środowisku, w którym znajduje się po prawomocnym skazaniu poszczególnymi wyrokami. W odniesieniu do skazanego K. P. jego zachowanie się w warunkach izolacji penitencjarnej jest poprawne, o czym zaświadcza opinia o skazanym wystawiona 5 czerwca 2019 r. przez dyrektora Aresztu śledczego w O. (k. 29). Z treści opinii wynika, że skazany swoim zachowaniem nie sprawia problemów natury wychowawczej, w grupie innych osadzonych funkcjonuje bezkonfliktowo, nie jest uczestnikiem podkultury przestępczej a w stosunku do przełożonych przyjmuje postawę regulaminową. Dyscyplinarnie karany raz, trzykrotnie nagradzany regulaminowo. Co istotne, skazany w stosunku do popełnionych przestępstw wykazuje krytyczny stosunek. Kontakt z matką, konkubiną i dziećmi utrzymuje w formie widzeń a także prowadzonej z nimi korespondencji i rozmów telefonicznych.

W niniejszej sprawie Sąd uznał, że nie zachodzi potrzeba orzeczenia maksymalnie długiego okresu resocjalizacji skazanego, bowiem jego obecne zachowanie wskazuje, że czyni on zauważalne postępy w procesie readaptacji społecznej i dlatego wymierzył mu karę łączną w wymiarze 5 lat i 9 miesięcy.

Sąd uznaje, że tak wymierzona kara łączna pozbawienia wolności uwzględnia wszystkie wskazane okoliczności, jest zgodna z zasadą trafnej reakcji karnej i w sposób właściwy zrealizuje swoje funkcje wychowawcze i zapobiegawcze.

Na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej kary łącznej zaliczono skazanemu okresy podlegające zaliczeniu na poczet kar jednostkowych i okresy kary już odbytej w sprawie II K 417/16. Na poczet kary łącznej błędnie zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie II K 586/17, tj. od 9 sierpnia 2017 r. godz. 18.00 do 11 sierpnia 2017 r. godz. 13.35 oraz od 13 sierpnia 2017 r. godz. 23.25 zamiast od 2 sierpnia 2017 r. godz. 12.50 do 4 sierpnia 2017 r. godz. 12.35, od 10 sierpnia 2017 r. godz. 11.25 do 11 sierpnia 2017 r. godz. 13.30, od 14 sierpnia 2017 r. godz. 08.15 do 27 października 2017 r. godz. 08.15, od 26 grudnia 2017 r. godz. 8.15 do 30 stycznia 2018 r. godz. 8.15, od 24 lutego 2018 r. godz. 08.15 do 14 maja 2018 r. godz. 8.15.

Zgodnie z treścią art. 576 § 1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach, z których kary połączono, podlegają odrębnemu wykonaniu.

W pkt IV wyroku orzeczono o kosztach sądowych, zwalniając skazanego od obowiązku ich ponoszenia. Sad uznał, że wobec odbywania przez K. P. kary pozbawienia wolności ich ponoszenie byłoby dla niego nadmiernie dolegliwe.